

**NEB - GRADE XII
2083 (2026)
Business Studies**

(रजिस्ट्रेशन नम्बरका सुरुका दुई अङ्क ७९, ८०, ८१ र ८२ भएका नियमित तथा आंशिक परीक्षार्थीहरूका लागि मात्र)

विद्यार्थीहरूले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा उत्तर दिनुपर्नेछ । दायाँ किनारामा दिइएको अङ्कले पूर्णाङ्क जनाउँदछ ।

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.

Time: 3 hrs.

Full Marks: 75

सबै प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt all the questions.)

समूह 'क' (Group 'A')

(अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू/ Very short answer questions) [११×१=११]

- कलाको रूपमा व्यवस्थापनमा समावेश हुने विशेषताहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention the features of management as an art.
- योजना भनेको के हो ? (What is planning ?)
- “निश्चितताको अवस्थामा निर्णय” भन्नाले तपाईं के बुझ्नुहुन्छ ?
What do you understand the term "decision making under certainty" ?
- कार्यात्मक संगठनात्मक संरचनाको चित्र कोर्नुहोस् ।
Draw a diagram of functional organizational structure.
- उत्प्रेरणको अर्थ लेख्नुहोस् । (Write the meaning of motivation.)
- सुपरीवेक्षणले संगठनमा कसरी राम्रो कार्य वातावरणको सृजना गर्दछ ?
How does supervision help to create a better working environment in organization ?
- समतल सञ्चारको चित्र कोर्नुहोस् । (Draw a diagram of horizontal communication.)
- गुणस्तर व्यवस्थापन भनेको के हो ? (What is quality management ?)
- परिवारिक व्यवसाय व्यवस्थापन किन महत्त्वपूर्ण छ ?
Why family business management is important ?
- व्यवसायिक संगठनमा द्वन्द्व किन उत्पन्न हुन्छ ?
Why conflicts arises in business organization ?
- सिकायत पत्र भनेको के हो ? (What is a complaint letter ?)

क्रमशः (Contd...)

समूह 'ख' (Group 'B')

(संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू/ Short answer questions)

[८×५=४०]

- व्यवस्थापनमा विभिन्न तहहरूको उल्लेख गरी वर्णन गर्नुहोस् ।
State and explain the different levels of management. [१+४]
- प्रशासकीय व्यवस्थापनका कुनै पाँच सिद्धान्तहरूको व्याख्या गर्नुहोस् ।
Explain any five principles of administrative management.
- योजना प्रक्रियामा प्राय सामना गर्नुपर्ने अवरोधहरूको व्याख्या गर्नुहोस् ।
Explain the pitfalls that are often faced during the planning process.
- अख्तियारको प्रत्यायोजन र विकेन्द्रीकरण बिच भिन्नता छुट्याउनुहोस् ।
Differentiate between delegation of authority and decentralization of authority.
- नेपाली व्यवसायिक संस्थाहरूमा व्यवस्थापकीय नेतृत्वले निर्वाह गर्ने भूमिकाहरूको पहिचान गरी वर्णन गर्नुहोस् ।
Identify and explain the roles of management in Nepalese business organizations. [१+४]
- प्रभावकारी नियन्त्रणका आवश्यक तत्त्वहरू के के हुन् ? वर्णन गर्नुहोस् ।
What are the essentials of effective control ? Explain.
- व्यवसायिक संस्थाहरूमा प्रतिभा व्यवस्थापनको महत्त्वबारे प्रकाश पार्नुहोस् ।
Highlight the importance of talent management in business organizations.

अथवा (Or)

- आपूर्ति श्रृङ्खला व्यवस्थापनको अर्थ र महत्त्व वर्णन गर्नुहोस् ।
Explain the meaning and importance of supply chain management. [१+४]
- सामानको मूल्य, भुक्तानी तथा सुर्पुदगीका शर्तहरूको बारेमा एबिसी कम्पनी, विराटनगरको नाममा अङ्ग्रेजीमा एउटा सोधपुछ पत्रको मस्यौदा तयार पार्नुहोस् ।
Draft an Enquiry letter in English to ABC company, Biratnagar including terms and condition regarding price, mode of payment and delivery of goods.

अथवा (Or)

- नेपाली व्यवसायिक संगठनहरूमा प्रभावकारी सञ्चारमा आउने अवरोधहरूको विश्लेषण गर्नुहोस् ।
Assess the barriers of effective communication in Nepalese business organizations.

समूह 'ग' (Group 'C')

(विस्तृत उत्तरात्मक प्रश्नहरू/ Long answer questions)

[३×८=२४]

- व्यवसायिक संस्थाहरूमा प्रयोगमा ल्याइने सङ्गठनका प्रमुख सिद्धान्तहरूको व्याख्या गर्नुहोस् ।
Describe major organizing principles which can be effectively applied in business organization.

क्रमशः (Contd...)

(3)

2161'P'

२१. संगठनमा कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन अभिवृद्धि गर्न प्रयोग गर्न सकिने विभिन्न प्रकारका उत्प्रेरणा विधिहरूको विश्लेषण गर्दै ति विधिहरूको प्रभावकारिताको मूल्याङ्कन गर्नुहोस् ।

[५+३]

Analyze and evaluate the various techniques of motivation that can be used to enhance employee's performance in organization.

२२. नयाँ उद्यम स्थापना गर्नका लागि आवश्यक प्रमुख तत्त्वहरूलाई समेट्दै एउटा व्यवसायिक योजना तयार पार्नुहोस् ।

Develop a business plan for the establishment of a new venture, incorporating its key components.

अथवा (Or)

व्यवसायको सफल सञ्चालनका लागि निर्णय प्रक्रियालाई किन आधार मानिन्छ ? व्यवस्थापकीय निर्णय निर्माणमा समावेश हुने चरणहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।

[४+४]

Why is decision making process considered as the basis for successful operation of business ? Describe the steps involved in managerial decision making.